

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 312/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jozef Zámožikom, PhD., Hlavná 31, Trnava, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob 105/2018 z 30. januára 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Obdo 93/2020 z 10. februára 2022 a im predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ sa domáha aj vyslovenia porušenia svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 105/2018 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 93/2020. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu aj najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 2. októbra 2014 podal sťažovateľ na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti žalovanému – [REDAKOVANÉ] (pôvodným žalovaným bola spoločnosť [REDAKOVANÉ]), o zaplatenie sumy 1 593 277 eur s príslušenstvom. Okresný súd

rozsudkom č. k. 30 CbPv 5/2014-227 zo 14. decembra 2015 rozhodol, že základ nároku sťažovateľa je dôvodný. Krajský súd uznesením č. k. 2Cob/68/2016-300 z 28. júla 2016 zrušil predmetné rozhodnutie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Následne okresný súd vydal rozsudok č. k. 30 CbPv 5/2014-397 z 2. augusta 2017, ktorým rozhodol, že základ nároku sťažovateľa je dôvodný. Krajský súd v odvolacom konaní uvedené rozhodnutie rozsudkom č. k. 2Cob/105/2018 z 30. januára 2019 zmenil tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

4. Najvyšší súd uznesením č. k. 5 Obdo/93/2020 z 10. februára 2022 odmietol dovolanie sťažovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Krajský súd a najvyšší súd podľa sťažovateľa nesprávne aplikovali právne predpisy, keď na otázku premlčania uplatnili ustanovenia Obchodného zákonníka namiesto ustanovení Občianskeho zákonníka napriek tomu, že v danej veci nejde o obchodnoprávny vzťah. Tiež nesprávne aplikovali právne predpisy a výklad právnych predpisov v zmysle právnych názorov dovolacieho súdu týkajúcich sa začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle Obchodného zákonníka, hoci z ustálenej judikatúry vyplýva, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazaný na okamih, keď sa poškodený dozvie o výške škody, ktorá musí byť určiteľná aspoň približne.

6. Krajský súd a najvyšší súd sa nezaoberali zásadnou skutočnosťou, že samotný znalec v znaleckom posudku uviedol, že nevie vyčíslit' výšku škody vzniknutej sťažovateľovi z predložených dokladov. Výšku škody, ktorá mu vznikla, nie je možné určiť ani približne, a to pokiaľ ide o základ pre výpočet výšky náhrady škody, ako aj licenčný poplatok za používanie ochranných známok, ktorý sa počíta ako percentuálna sadzba z tržieb dosahovaných z činností, ktoré spadajú pod ochranné známky.

7. Sťažovateľ oslovil viacerých znalcov na účely presného určenia výšky škody, pričom viacerí sa vyjadrili, že nie je možné vyhotoviť jednoznačný znalecký posudok pre nedostatok účtovných, zmluvných a iných podkladov; nie je možné určiť ani len odhadom základ pre výpočet výšky škody vzniknutej sťažovateľovi.

8. Sťažovateľ zastáva názor, že žalovaný v konaní nepreukázal uplynutie subjektívnej premlčacej doby s ohľadom na nemožnosť určenia ani približnej výšky škody vzniknutej sťažovateľovi bez úplnej účtovnej dokumentácie žalovaného (sťažovateľovi nebola nikdy sprístupnená). Pokiaľ ide o dôvod uvedenia vysoko orientačnej sumy v petite žaloby, sťažovateľ tak urobil z opatrnosti, aby predišiel odmietnutiu/zamietnutiu žaloby pre absenciu zrozumiteľného a vykonateľného petitu. Porušovatelia sa zaoberali výlučne právnou argumentáciou žalovaného a vôbec neskúmali, či bolo objektívne možné, aby sťažovateľ bol schopný určiť aspoň približne výšku škody jemu vzniknutej.

9. Právne závery porušovateľov o uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty sú podľa sťažovateľa svojvoľné a ústavne nekonformné a sú v rozpore so závermi znalca, ktoré uviedol v znaleckom posudku o skutočnosti, že nie je schopný vyčíslit' výšku škody, pretože nevie určiť pomer tržieb

z predaja tovaru používaním známky [REDAKOVANÉ], keď spoločnosť [REDAKOVANÉ], používala celkom štyri ochranné známky, pod ktorými predávala tovar.

10. Podľa názoru sťažovateľa napadnuté rozhodnutia neobsahujú riadne odôvodnenie k zásadným právnym názorom týkajúcim sa uplatneného nároku. Vyriešenie už uvedených právnych otázok bolo rozhodujúce pre riešenie právneho prípadu sťažovateľa, nezodpovedanie týchto otázok a ústavne nekonformný výklad právnych predpisov zasiahli do jeho ústavných práv, a to práva vlastníť majetok a práva na súdnu ochranu.

11. Sťažovateľ poukazuje na zásadné prietahy v konaní, pretože obidva konajúce všeobecné sudy v dotknutých konaniach porušili svoju povinnosť rozhodnúť vo veci bez zbytočných prietahov. K porušovaniu tejto povinnosti zo strany súdov dochádza od roku 2014, osobitne v roku 2018, keď pojednávania, ktoré boli nariadené počas roka 2018, boli väčšinou odročené.

12. Sťažovateľ si uplatňuje nárok na nemajetkovú ujmu s ohľadom na neprimeranú dĺžku zbytočných prietahov a trvanie sporového konania viac ako sedem rokov, ktoré sa nevyznačovalo skutkovou zložitou, právnou zložitou ani procesnou zložitou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu v konaní o náhradu škody, v ktorom vystupuje sťažovateľ v pozícii žalobcu. Súčasne sťažovateľ namieta aj porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v dotknutom konaní. Sťažovateľ predovšetkým nesúhlasí s posúdením otázky premlčania podľa ustanovení Obchodného zákonníka, ako aj s posúdením začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v súvislosti s nemožnosťou riadne vyčísliť vzniknutú škodu.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a vlastníckeho práva rozsudkom krajského súdu:

14. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné sudy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok krajského súdu, keďže ho už meritórne preskúmal na základe dovolania sťažovateľa najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

15. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010).

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a vlastníckeho práva uznesením najvyššieho súdu:

16. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

17. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

18. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až u) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

19. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

20. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

21. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 255/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu.

22. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. Sťažovateľ v odôvodnení ústavnej

sťažnosti bez rozlíšenia medzi namietaním nezákonnosti rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu uvádza argumentáciu, ktorou vyjadruje svoj nesúhlas s právnym posúdením ním uplatneného nároku na náhradu škody v otázke premlčania, avšak nenamieta žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali neústavnosť namietaného uznesenia najvyššieho súdu, s ktorým nepolemizuje. Inými slovami, sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti nekonkretizuje, v čom spočíva pochybenie najvyššieho súdu pri preskúmaní ním uplatnených dovolacích dôvodov [§ 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) c) Civilného sporového poriadku], na základe ktorých bolo jeho dovolanie ako neprípustné odmietnuté.

23. Rozsah nedostatkov odôvodnenia ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd nemal priestor na to, aby svojím zásahom (či už vo forme výzvy na doplnenie ústavnej sťažnosti, alebo vlastnou aktivitou) odstránil tieto nedostatky ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa týkalo najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (nedostatočného odôvodnenia), teda podstaty ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa nevyžýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019). Taký postup by navyše nebol prípustný po uplynutí lehoty na jej podanie.

24. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že označené nedostatky zákonom ustanovených náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

25. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

26. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

III.3. K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

27. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o porušení jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd uvádza, že pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

28. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 258/2012). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03).

29. Ústavný súd taktiež už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

30. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 105/2018 z 30. januára 2019, a teda v čase podania ústavnej sťažnosti krajský súd, ktorý sťažovateľ v ústavnej sťažnosti označil ako jedného z porušovateľov svojich práv, už nemohol vykonávať žiadne úkony, a tak spôsobovať v namietanom konaní prietáh, resp. predlžovať stav právnej neistoty sťažovateľa. Pokiaľ ide o namietaný postup najvyššieho súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní sťažovateľa, zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu č. k. 5 Obdo 93/2020 z 10. februára 2022, ktorým dovolanie odmietol, bolo sťažovateľovi doručené pred podaním ústavnej sťažnosti (10. marca 2022), a teda ani najvyšší súd už vo veci sťažovateľa nemohol vykonávať žiadne procesné úkony, a tým zbytočne predlžovať dovolacie konanie.

31. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu